

Rookmelderproject buitengebieden = Stein (Brand)veilig

Project omschrijving

Na instructie door de brandweer zijn mensen met verstand van brandveiligheid (brandweervrijwilligers en oud-brandweerlieden), samen met vrijwilligers uit de buitengebieden, rookmelders gaan plaatsen in woningen in de buitengebieden. Daarnaast hebben zij de folder Brandveilig Wonen verspreid en bewoners aangespoord om een vluchtplan te maken.

Vrijwilligers zijn gezocht in bestaande organisaties, zoals de dorpscommissies en de Katholieke Bond voor Ouderen (KBO). Het ging om vrijwilligers die kennis wilden opdoen over brandveiligheid, maar ook de leefbaarheid en sociale cohesie in hun eigen dorp of wijk wilden verbeteren. Aan huishoudens waar al rookmelder(s) op de juiste plekken hingen is een blusdeken of een schuimblusser verstrekt. Bij de woningen waar niemand thuis was zijn de brandweervrijwilligers en de vrijwilligers nog maximaal driemaal opnieuw langs gegaan.

Doelstellingen

- Het verminderen van het aantal brandslachtoffers en schade door een snelle detectie van een woningbrand
- Het bevorderen van de leefbaarheid en sociale cohesie in een dorp of wijk door het inzetten van vrijwilligers uit de directe leefomgeving
- Vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn => burgers bewust maken van de gevaren van wonen in een buitengebied waar een lange opkomsttijd (>8 min.) geldt
- Veiligere woningen door 80% a 100% dekking van rookmelders in de buitengebieden
- Burgerparticipatie: burgers aansporen om zich te mobiliseren en zelf iets te doen aan hun brandveiligheid (bijv. maken + oefenen vluchtplan)
- Het zelforganiserend vermogen van burgers bevorderen
- Project passend in het kader van de DOP's gewijze aanpak: inwoners gaan in dialoog met elkaar over de huidige situatie en de toekomst van het dorp en ze bepalen samen wat er op de agenda komt van het dorppontwikkelingsplan (DOP). Inwoners werken aan oplossingen die ze zelf, of samen met andere partijen, bedenken. De gemeente participeert, adviseert en faciliteert het proces
- Het bewaren van alle informatie en evaluaties van dit project zodat dit project in andere gemeentes met dezelfde problematiek ook toepasbaar is

Methodiek

- Voorlichting
- Anders, namelijk:
 - Externen middels instructie en praktijkervaring leren om rookmelders te plaatsen
 - Het plaatsen van rookmelders
 - Bewoners informeren over het nut van een woningcheck en een vluchtplan en hen aansporen om dit te regelen
 - Het uitdelen van flyers 'Brandveilig Wonen' aan bewoners zodat zij een woningcheck kunnen doen

Ervaringen

Het plan van aanpak voor het project lag al volledig klaar toen de DOP (dorpsraad) erbij betrokken werd. Deze aanpak past niet binnen de gedachte van de DOP's gewijze aanpak die als volgt hoort te zijn: 'inwoners

gaan in dialoog met elkaar over de huidige situatie en de toekomst van het dorp en ze bepalen samen wat er op de agenda komt van het dorppontwikkelingsplan (DOP). Inwoners werken aan oplossingen die ze zelf, of samen met andere partijen, bedenken. De gemeente participeert, adviseert en faciliteert het proces'. Dat de aanpak van het project hier niet bij aansloot, heeft tot frustratie geleid bij de DOP. Na gesprekken met de DOP en na een presentatie over het project is de irritatie weggenomen en heeft de DOP alsnog enthousiast deelgenomen aan het project. Leerpunt voor de toekomst is om de DOP te betrekken bij de ontwikkeling van een project door het issue op tafel te leggen en hen zelf na te laten denken over mogelijke oplossingen.

Inzet van dorps- of wijkraden hielp goed om bij de burgers achter de voordeur te komen (aangezien ze elkaar kennen).

Effect / evaluatie

Brandweer Zuid-Limburg had zich ten doel gesteld om één rookmelder per woning te plaatsen. Het bouwbesluit vereist dat er een doorgekoppelde rookmelder moet zijn opgehangen, in gebouwen die gebouwd zijn na het jaar 2003. Omdat er rekening mee werd gehouden dat een deel van de bewoners al voldeden aan de eis, is de brandweer er vanuit gegaan dat in circa 75% van de woningen een rookmelder zou worden geplaatst. Dit betekent dat vóór 1 januari 2016 ongeveer 439 rookmelders geplaatst zouden moeten zijn door de 20 (brandweer)vrijwilligers. Dit doel is deels bereikt: er zijn er 443 verstrekt, waarvan 240 daadwerkelijk geplaatst (zie hieronder). Bij 15 van deze bewoners is de brandweer gaan controleren of de rookmelder daadwerkelijk opgehangen is en heeft zo nodig alsnog hulp hierbij aangeboden.

De resultaten van het project

<u>Uitslag project</u>	<u>Aantal</u>	<u>Percentage</u>
Verstreckte rookmelders	443	75,73%
	Waarvan opgehangen: 240	
	Waarvan enkel verstrekt: 203	41,03%
		34,70%
Verstreckte blusdekens/schuimblussers	98	16,75%
Niks verstrekt	44	7,52%
Totaal	585	100%

De brandweer heeft aan (443 + 98 =) 541 woningen van de 585 woningen een rookmelder, blusdeken of mini schuimblusser verstrekt. Aan de bewoners van de overige 44 woningen is niets verstrekt. Dit vanwege diverse redenen, namelijk: alle vier de keren was er niemand thuis, de bewoner deed niet open, de rookmelder had al een rookmelder, de bewoner was met vakantie, het huis was onbewoond, de bewoner is stervende of de bewoner weigerde een rookmelder/artikel.

Setting / locatie

- **Voorlichtingsactiviteit op het dorpsplein (met o.a. de voorlichtingscontainer) met als doel: werven vrijwilligers en burgers informeren over het project en over maatregelen die ze kunnen nemen om de brandveiligheid in de woning te vergroten.**
- **De instructie rondom het plaatsen van rookmelders vond plaats op de brandweerkazerne (in Stein)**
- **Het plaatsen van de rookmelders gebeurde in woningen in de buitengebieden Groot Meers, Klein Meers, Veldschuur en Maasband in gemeente Stein**
- **Evaluatie / afsluitende lunch vond plaats in Dorpsdagvoorziening Bie Gerda in Meers**

Exposure

- **Bewonersbrief met aankondiging plaatsing rookmelders en info over wat zelf te doen aan brandveiligheid**
- **Brief voor het werven van vrijwilligers**
- **Presentatie van de brandweer tijdens een openbare vergadering van de dorps- of wijkraad (DOPS)**
- **Kick-off op het dorpsplein met de voorlichtingscontainer (o.a. om vrijwilligers te werven)**
- **Uitnodiging pers bij het plaatsen van de eerste rookmelder door de burgemeester**
- **Communicatie naar het grote publiek en nadere informatie over het project en de vrijwilligers op de gemeentewebsite. Ook resultaten en positieve ervaringen zijn hier geplaatst**
- **Communicatie rondom projectresultaten en positieve ervaringen in de nieuwsbrief van de woningbouwvereniging**
- **Een artikel over het project in het tijdschrift Focus**